

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA VATROGASNIH ZAPOVJEDNIKA „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA II. RAZINA“

Zagreb, rujan 2026.

KLASA:602-07/26-04/03
URBR:445-01-01-26-2
U Zagrebu, 10. rujna 2026. godine

1. OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

1.1. Vrsta i namjena programa

Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II. razina (VIZ-II) logičan je nastavak programa VIZ-I i predstavlja napredni oblik neformalnog obrazovanja odraslih u području vatrogastva. Namijenjen je zapovjednicima koji su već stekli kompetencije na razini vođenja intervencija snagama vatrogasne grupe i odjeljenja te su spremni preuzimati odgovornost za složenije događaje.

VIZ-II je usmjeren na vođenje i zapovijedanje intervencijama na kojima sudjeluje više vatrogasnih odjeljenja, cijela vatrogasna smjena ili više vatrogasnih postrojbi, što operativno odgovara vođenju intervencija razine voda u vojnom žargonu. Program polaznicima omogućuje stjecanje naprednih znanja i vještina potrebnih za koordinaciju većeg broja taktičkih cjelina, raspodjelu zadaća, usklađivanje rada više zapovjednih razina i suradnju s drugim žurnim službama.

Poseban naglasak stavljen je na primjenu modela zapovijedanja i organizacije intervencije u uvjetima kada je događaj prostorno i organizacijski složeniji: više požarnih žarišta, paralelne zadaće spašavanja, gašenja i logističke potpore, rad u smjenama te upravljanje resursima na razini cijelog operativnog područja. Kroz simulacije, kabinetske i terenske vježbe polaznici razvijaju sposobnost donošenja odluka pod većim operativnim i informacijskim opterećenjem, izgradnju jasne zapovjedne strukture i održavanje učinkovite komunikacije s podređenim zapovjednicima odjeljenja i grupa.

Program VIZ-II namijenjen je polaznicima koji su:

- uspješno završili VIZ-I i u praksi preuzimaju ili će preuzimati uloge zapovjednika većih intervencija na razini smjene, više odjeljenja ili više postrojbi, čime se osigurava kontinuitet profesionalnog razvoja zapovjednog kadra u vatrogasnom sustavu
- da su na intervencijama primjenjivali elemente VIZ-I,
- da su proveli najmanje jednu radionicu iz VIZ-I,
- da su sudjelovali u pripremi i provedbi vježbe najmanje lokalne razine što se dokazuje elaboratom, potvrdom županijskog ili nadležnog zapovjednika VZ.

1.2. Uvjeti za upis u program

U Program se mogu upisati osobe oba spola (osim žena za vrijeme trudnoće), a koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

Opći uvjeti

- Položen Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – I. razina

Posebni uvjeti

- kandidat mora biti zaposlen na radnom mjestu u javnoj vatrogasnoj postrojbi ili imenovan na dužnost u dobrovoljnom vatrogasnom društvu koje je, prema aktima organizacije koja ga upućuje, određeno za obavljanje zapovjednih dužnosti tijekom intervencija

Polaznici Programa mogu biti i vatrogasci iz drugih zemalja sukladno posebnoj odluci.

1.3. Uvjeti završetka programa

Ispitu završne provjere moraju pristupiti svi polaznici osposobljavanja. Na ispitu završne provjere ocjenjuju se stručna i teorijska znanja te vještine i sposobnosti polaznika koje su stekli u Programu osposobljavanja. Ispit završne provjere provodi se za svaku razinu Programa zasebno. Polaznici koji su izostali više od 20% nastave ne mogu pristupiti ispitu nego mogu ponovno upisati program osposobljavanja.

Ispit završne provjere provodi se pred ispitnim povjerenstvom koje ima tri člana od kojih su predsjednik i jedan član iz Državne vatrogasne škole te instruktor koji je provodio osposobljavanje.

Ispit se provodi izvođenjem završne vježbe. Za II. razinu Programa završna vježba je kabinetskog tipa s praktičnim zadaćama koje utvrđuje ispitno povjerenstvo, a sukladno nastavnom planu i programu.

O ispitu provjere ispitno povjerenstvo vodi zapisnik (Prilog 1).

1.3.1. Ocjenjivanje polaznika

Rad polaznika prati se putem ocjenjivačke liste i ocjenjuje s:

- **nije položio:** polaznik radi pogrešno, ne primjećuje svoje pogreške, ne provjerava.
- **položio:** polaznik radi besprijekorno, radi pravilno i provjerava rad, radi nesigurno, ali tehnički ispravno, napravljenu pogrešku primjećuje i ispravlja.

Ispit završne provjere polaznici moraju završiti u zadanom vremenu.

Ocjenjivački list sadržava listu parametara pomoću koje se procjenjuju polaznici i sastavni je dio ovog programa.

OCJENJIVAČKI LIST ZAVRŠNE VJEŽBE:

Tema	Opis radnji	Bodovi	Bodovi za prolaz
1. Statusne poruke	– napisati statusne poruke – usmeno prenijeti statusne poruke	0 – 5 (svaka vrsta poruke)	3 (vrsta poruke)
2. Grafički prikaz taktičke situacije (GPTS)	– prikazati stanje na intervenciji pomoću GPTS	0 – 5	3
3. Neposredne reakcije	– navesti prve aktivnosti zapovjednika po dolasku na mjesto intervencije	0 – 5	4
4. Analiza zone intervencije	– odrediti pozitivne i negativne utjecaje u zoni intervencije	0 – 5	3 (najmanje 50 pozitivnih/negativnih utjecaja)
5. Procjena rizika	– napraviti procjenu rizika u zoni intervencije	0 – 5	3
6. Procjena sredstava	– procijeniti sredstva i angažirane službe	0 – 5	3
7. Određivanje prioriteta	– odrediti prioritete djelovanja	0 – 5	3
8. Zone intervencije	– označiti zone intervencije	0 – 5	4

9. Zapovjedni okvir	– opisati situaciju na mjestu intervencije	0 – 5	3
	– odrediti ciljeve	0 – 5	4
	– odrediti taktički nastup	0 – 5	4
	– dodijeliti snage	0 – 5	4
	– napraviti sektorizaciju	0 – 5	4
	– napraviti plan veze	0 – 5	3
	– potvrditi zapovijed	0 – 5	3
10. Tablica poruka	– napraviti i voditi tablicu poruka	0 – 5	3
11. Tablica sredstava	– napraviti i voditi tablicu sredstava	0 – 5	3
12. Tablica prihvatnog mjesta	– napraviti i voditi tablicu prihvatnog mjesta	0 – 5	3
13. Komunikacijski imenik	– napraviti i voditi komunikacijski imenik	0 – 5	3
14. Tablica sredstava veze	– napraviti i voditi tablicu sredstava veze	0 – 5	3
UKUPNO BODOVA:		100	66 (66%)

1.3.2. Popravni ispit

Polaznik koji nije zadovoljio ispit završne provjere upućuje se na popravni ispit. Polaznik ima pravo dva puta polagati popravni ispit, a u slučaju neuspjeha ponovno se upućuje na predmetno osposobljavanje.

Popravni ispiti polažu se u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 60 dana od dana polaganja ispita na kojem je polaznik ocijenjen ocjenom **nije položio**.

1.3.3. Dokumentacija u programu

Organizator osposobljavanja vodi evidenciju na obrascima koje donosi Državna vatrogasna škola i objavljuje na svojoj mrežnoj stranici (matična knjiga polaznika, dnevnik rada s imenikom, zapisnik o ispitu završne provjere i evidencija o izdanim uvjerenjima).

Matična knjiga polaznika sadrži: podatke o matičnoj knjizi (razdoblje koje knjiga obuhvaća, ime, prezime i potpis odgovorne osobe organizatora osposobljavanja u vrijeme početka vođenja knjige i u vrijeme završetka vođenja knjige), opće podatke o organizaciji koja ima odobrenje za provođenje programa, osobne podatke o polazniku (prezime i ime polaznika, dan, mjesec, godina, mjesto i država rođenja, ime i prezime i vlastoručni potpis voditelja programa osposobljavanja). Matična knjiga može se izraditi elektronskim putem kroz računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice.

Dnevnik rada s imenikom obuhvaća podatke o vremenu održavanja nastave, ishodima učenja i temama koje su obrađene te prisutnosti polaznika na nastavi.

Zapisnik o ispitu završne provjere sadrži podatke o organizatoru osposobljavanja, nazivu programa, vremenskom okviru i mjestu održavanja programa, podatke o polazniku, postignutim rezultatima iz praktičnog dijela ispita, zaključnoj ocjeni te podatke o članovima ispitnog povjerenstva s potpisima.

Evidencija o izdanim uvjerenjima sadrži podatke o izdanim uvjerenjima (naziv uvjerenja, naziv i vrsta programa obrazovanja, klasifikacijska oznaka – klasa, urbroj i datum izdavanja)

te podatke o izdavanju prijepisa podataka odnosno uvjerenja (razlozi izdavanja, datum izdavanja i potpis odgovorne osobe).

Polazniku koji je uspješno završio Program organizator osposobljavanja izdaje Uvjerenje o osposobljenosti za vatrogasnog zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II. razina.

1.4. Trajanje i način izvođenja nastave

1.4.1. Trajanje programa

Program VIZ-II provodi se nastavom u trajanju od 45 sati. Ishodi učenja ostvaruju se vođenim procesom učenja i poučavanja kroz 18 sati teorijskog dijela te 27 sati praktičnog dijela nastave.

1.4.2. Način izvođenja nastave

Program provode organizatori osposobljavanja - Državna vatrogasna škola odnosno vatrogasna organizacija koja ima odobrenje Državne vatrogasne škole za provođenje programa. Odobrenje se izdaje sukladno članku 9. Pravilnika. Organizator osposobljavanja dužan je izdati akt kojim se utvrđuje mjesto, početak i završetak izvođenja programa te se imenuje voditelj osposobljavanja – Instruktor koji je odgovoran za provedbu programa. Redovito se vodi evidencija realizacije nastave te prisutnosti polaznika u dnevniku rada s imenikom.

Nastavu provodi instruktor koji obrađuje propisane ishode učenja. U obrazovnoj skupini kod vođenog procesa učenja može biti najviše 12 polaznika.

Program VIZ-II usmjeren je na stjecanje znanja i vještina potrebnih za učinkovito provođenje procedura vođenja i zapovijedanja tijekom intervencija u kojima sudjeluju veće vatrogasne snage, više odjeljenja ili cijele smjene. Na početku programa ponavljaju se temeljni sadržaji iz VIZ-I, nakon čega slijedi detaljna razrada tema specifičnih za VIZ-II i njihovo povezivanje u cjeloviti sustav alata za upravljanje događajem, snagama i aktivnostima. Završni dio osposobljavanja posvećen je praktičnom radu kroz kabinetske vježbe koje se održavaju tijekom posljednja tri dana programa.

1.5. Materijalni uvjeti i okruženje za vođeni proces učenja

Nastava se izvodi u prikladnoj učionici ili drugoj odgovarajućoj prostoriji kapaciteta do 20 polaznika s audiovizualnim sredstvima za provedbu nastave (računalo, projektor, pametna ploča), digitalnim rješenjima virtualne simulacije prostora vatrogasne intervencije te osiguranim pristupom internetu. Uz učionicu je potrebno osigurati sanitarni čvor. Popis opreme za provođenje programa nalazi se u prilogu 2.

Radno okruženje Programa čine otvoreni i zatvoreni prostor, svi vremenski uvjeti, smjenski rad, fizički stojeći rad.

1.6. Kadrovski uvjeti za provedbu programa

Nastavu izvodi instruktor koji ispunjava sljedeće uvjete:

- stečena kvalifikacija: najmanje preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij odnosno specijalistički preddiplomski ili diplomski stručni studij
- završen Program osposobljavanja zapovjednika VIZ-III razine

- odrađeno osposobljavanje jedne obrazovne skupine u svojstvu suradnika u nastavi
- odrađeno osposobljavanje jedne obrazovne skupine, samostalno uz nadzor mentora

Za teme iz područja psihologije nastavu izvodi osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij područje psihologije, određeno radno iskustvo na poslovima iz područja vatrogastva ili civilne zaštite, objavljene stručne ili znanstvene radove iz područja vatrogastva ili civilne zaštite, te uvjet da je ovlašten psiholog upisan u Registar članova Hrvatske psihološke komore.

1.7. Kompetencije koje se programom stječu

Polaznici VIZ-II programa razvijaju skup naprednih zapovjedno-organizacijskih kompetencija za vođenje složenijih intervencija:

1. Napredno zapovijedanje i odlučivanje
 - Samostalno i u timu primijeniti strukturirani proces odlučivanja (analiza situacije, procjena rizika, razrada opcija, izbor i prilagodba odluke) u uvjetima vremenskog pritiska i nesigurnosti
 - Primjereno kombinirati intuitivni i analitički pristup odlučivanju te svjesno provjeravati vlastitu percepciju situacije prije donošenja ključnih odluka
 - Formulirati jasne, kratke i logično strukturirane zapovijedi prema zapovjednom okviru (opis situacije, cilj, ideja taktičkog nastupa, izvršenje, potvrda zapovijedi)
2. Vođenje intervencije na razini više odjeljenja (u vojnom žargonu razina voda)
 - Planirati i voditi vatrogasne intervencije na kojima sudjeluje više odjeljenja, uz jasno definiranje ciljeva i prioriteta djelovanja
 - Organizirati prostor intervencije i sektorizirati događaj te dodijeliti odgovornosti voditeljima sektora
 - Koordinirati istodobno više taktičkih zadataka uz kontrolu rizika i sigurnosti snaga
3. Rad izdvojenog zapovjednog mjesta (IZM)
 - Uspostaviti i organizirati izdvojeno zapovjedno mjesto u različitim uvjetima (otvoreni prostor, vozila, čvrsti objekti) uz zadovoljenje prostornih i tehničkih zahtjeva
 - Uloge zapovjednika, zamjenika, časnika za informacije i časnika za sredstva jasno podijeliti i koordinirati, osiguravajući cjelovitu operativnu sliku i protočnost informacija
 - Voditi rad IZM-a na scenariju: tablica poruka, GPTS, tablica sredstava, tablica sredstava veze, tablica prihvatnog mjesta, komunikacijski imenik, donošenje odluka i izdavanje zapovijedi prema sektorima i VOC-u/ŽVOC-u
4. Sektorizacija intervencije i plan veze
 - Odabrati i provesti prikladan model sektorizacije intervencije ovisno o vrsti objekta, terenu i broju snaga
 - Jasno označiti sektore rada i dosljedno koristiti oznake sektora u GPTS-u i komunikaciji
 - Izraditi plan radio veze za intervenciju s više sektora (razine komunikacije, dodjela kanala, pozivne oznake) te ga grafički prikazati na jasan i operativan način

5. Napredna komunikacija, GPTS i kartografija

- Strukturirano komunicirati putem statusnih poruka između terena, sektora, IZM-a i VOC-a, održavajući ažurnu operativnu sliku
- Izraditi i ažurirati grafički prikaz taktičke situacije (GPTS) i povezati ga s kartografskim podlogama te sektorizacijom i rasporedom snaga
- Koristiti klasične i digitalne karte za planiranje pravaca djelovanja, procjenu terena i potporu odlučivanju na intervencijama VIZ-II razine

6. Timsko vođenje i samovrednovanje

- U timu preuzeti i odigrati ulogu (zapovjednika, člana IZM-a, voditelja sektora) te voditi cjelovitu intervenciju prema principima VIZ-II
- Argumentirano obrazložiti donesene odluke (odabir taktike, sektorizacija, raspored snaga, plan veze) i prilagoditi ih promjeni situacije tijekom scenarija
- Kritički analizirati vlastiti i timski rad, prepoznati naučene lekcije i definirati osobne ciljeve za daljnje profesionalno usavršavanje u zapovijedanju

2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Program za vatrogasne zapovjednike „Vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II. razina“ provodi se kroz sljedeće skupove ishoda učenja:

Redni broj	SKUP ISHODA UČENJA / NASTAVNE CJELINE	Broj sati		UKUPNO
		T	P	T+P
1.	Ponavljjanje elemenata Programa VIZ-I	2	5	7
2.	Psihologija vođenja i zapovijedanja II	2	2	4
3.	Grafički prikaz taktičke situacije - GPTS	2	1	3
4.	Primjena digitalne kartografije kod vođenja i zapovijedanja na vatrogasnim intervencijama	1	1	2
5.	Proces odlučivanja na vatrogasnim intervencijama	2	1	3
6.	Zapovjedni okvir	3	4	7
7.	Sektorizacija i plan radio veze	3	4	7
8.	Izdvojeno zapovjedno mjesto	3	3	6
9.	Završna vježba II. razine	0	6	6
Ukupno:		18	27	45

T - teorijska nastava

P – praktična nastava

2.1. Razrada nastavnih cjelina

1. PONAVLJANJE ELEMENATA PROGRAM VIZ-I		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Iskustva primjene elemenata VIZ-I	Uvodni razgovor Rasprava o primjeni u praksi Identifikacija područja u kojima polaznici imaju sigurnost ili nedoumice oko primjene elemenata VIZ	Naveći ključne elemente programa VIZ-I koje je polaznik do sada koristio u praksi. Opisati barem jedan konkretan događaj gdje je primijenio postupke iz VIZ-I Prepoznati vlastite jake strane i područja za poboljšanje u primjeni VIZ-I elemenata
Provjera polaznih znanja i učvršćivanje ključnih elemenata VIZ-I	Praktična provjera glavnih cjelina VIZ-I Analiza rezultata pisane provjere Sažeto ponavljanje elemenata VIZ-I	Pokazati razinu usvojenosti ključnih pojmova i postupaka iz programa VIZ-I kroz praktičnu provjeru znanja. Uočiti koje sadržaje VIZ-I treba dodatno ponoviti kako bi bio spreman za složenije scenarije na VIZ-II. Prihvatiti provjeru polaznih znanja kao alat za vlastitu procjenu kompetencija, a ne samo formalnu provjeru

2. PSIHOLOGIJA VOĐENJA I ZAPOVIJEDANJA II		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Psihologija zapovijedanja u kriznim situacijama	Modeli donošenja odluka u kriznim situacijama Kognitivni tunel Upravljanje strahom i panikom na vatrogasnoj intervenciji	Razlikovati intuitivni i analitički model donošenja odluka na terenu. Opisati pojam kognitivnog tunela i mogućnost primjene na vatrogasnoj intervenciji. Opisati mogućnosti prevencije straha i panike i način suočavanja s takvim pojavama
Psihologija percepcije i rizika na vatrogasnoj intervenciji	Percepcija prostora, vremena i akustična percepcija. Percepcija socijalnog okruženja. Percepcija rizika	Opisati pojmove vremenska dilatacija i tunelski vid Pojasniti načine prevencije pogrešaka u opažanju Opisati pojavu navikavanja na opasnost
Psihologija komunikacije radio vezama	Psihološka obilježja uspješne komunikacije sredstvima radio veze	Naveći psihičke pojave koje ometaju uspješnu komunikaciju sredstvima radio veze

3. GRAFIČKI PRIKAZ TAKTIČKE SITUACIJE (GPTS)		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Osnove simbola i znakova	Pojam i svrha simbola i znakova Osnovni principi korištenja simbola	Razlikovati simbole od znakova
Simboli u vatrogastvu	Standardizirani simboli u vatrogastvu i zaštiti od požara Korištenje standardiziranih simbola kod prikaza vatrogasne intervencije	Naveći i prepoznati osnovne standardne vatrogasne simbole Primijeniti zadane simbole za prikaz jednostavnije intervencije Tumačiti gotovu skicu intervencije izrađenu prema standardnim simbolima i opisati raspored snaga i tijek gašenja
Simboli u sustavu VIZ	Uloga GPTS u zapovijedanju Osnovne funkcionalnosti GPTS Način izrade GPTS-a u praksi Primjena GPTS-a kod različitih intervencija	Objasniti zašto je izrada GPTS-a sastavni dio vođenja intervencije Izraditi GPTS za zadani scenarij Na temelju izrađenog GPTS-a usmeno opisati situaciju, organizaciju prostora zone intervencije, raspored snaga, aktivnosti i točke podrške

4. PRIMJENA DIGITALNE KARTOGRAFIJE KOD VOĐENJA I ZAPOVIJEDANJA NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Digitalne karte, GIS i vatrogasni informacijski sustavi u funkciji vođenja intervencija	Osnovni pojmovi GIS-a i digitalne kartografije Primjeri primjene GIS-a u podršci odlučivanju pri dislokacijama i većim intervencijama Pregled informacijskih sustava vatrogastva i civilne zaštite koje koriste karte	Objasniti osnovnu ulogu GIS-a i digitalnih karata u vatrogasnom sustavu Naveći primjere kako digitalne karte pomažu u planiranju, vođenju i analizi intervencija Pronaći i interpretirati osnovne prostorne podatke u jednostavnom GIS ili web-kartografskom sučelju (npr. položaj postrojbi, hidranta, kritične infrastrukture)
Integracija kartografije s GPTS-om	Povezivanje GPTS-a sa stvarnim kartografskim podlogama Urtavanje zona intervencije, pravaca djelovanja i rasporeda snaga na karti kao podrška zapovijedanju Korištenje karata i GPTS-a u komunikaciji sa nadređenim zapovjedništvima i operativnim centrom	Prevesti opis taktičke situacije na kartografsku podlogu i/ili GPTS skicu Prikazati raspored snaga, zone djelovanja i glavne pravce na karti tako da to bude razumljivo podređenim i nadređenim zapovjednicima Koristiti kartu/GPTS kao alat pri donošenju odluka, izdavanju zapovijedi i izvještavanju tijekom intervencije

5. PROCES ODLUČIVANJA NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Osnove odlučivanja na vatrogasnim intervencijama	Pojam odlučivanja u kriznim situacijama Specifičnosti odlučivanja na vatrogasnim intervencijama Intuitivni i analitički pristup odlučivanju	Objasniti osnovne faze procesa odlučivanja u kontekstu vatrogasne intervencije. Naveći specifične izazove odlučivanja pod pritiskom u vatrogastvu. Povezati jasnoću situacijske slike s kvalitetom odluka i zapovijedi. Razlikovati intuitivno i analitičko odlučivanje te navesti ključne karakteristike svakog pristupa

Percepcija i njezin utjecaj na odlučivanje	Pojam percepcije Tipične perceptivne zamke u kriznim situacijama Tehnike provjere i korekcije percepcije	Objasniti kako percepcija utječe na procjenu situacije i donošenje odluka zapovjednika Navesti barem dvije tipične pogreške u percepciji koje se mogu pojaviti na intervenciji i opisati načine kako ih smanjiti
--	---	--

6. ZAPOVJEDNI OKVIR

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Koncept i struktura zapovjednog okvira	Svrha i namjena zapovjednog okvira Pregled elemenata zapovjednog okvira Logički slijed između elemenata zapovjednog okvira i veze s procesom odlučivanja	Nabrojiti elemente zapovjednog okvira ispravnim redoslijedom. Objasniti svrhu svakog elementa u prijenosu odluke na podređene snage. Povezati pojedine elemente zapovjednog okvira s fazama intervencije
Sadržaj elemenata zapovjednog okvira	Detaljna razrada svakog elementa: • Situacija • Cilj • Ideja taktičkog nastupa • Izvršenje • Potvrda zapovijedi	Za svaki element zapovjednog okvira navesti koje informacije mora sadržavati da bi zapovijed bila jasna i provediva Prepoznati i ispraviti primjere nejasno formuliranih elemenata (npr. neprecizan cilj, preopćenita ideja nastupa) Objasniti važnost provjere razumijevanja zapovijedi između zapovjednika i podređenih
Primjena zapovjednog okvira na scenarijima	Vježbe sastavljanja zapovjednog okvira za zadane scenarije Usmeno i pisano formuliranje zapovijedi prema strukturi zapovjednog okvira Simulacija izdavanja zapovijedi	Za zadani scenarij intervencije izraditi cjelovit zapovjedni okvir Usmeno izložiti zapovijed prema zapovjednom okviru podređenim zapovjednicima Provesti provjeru razumijevanja zapovijedi

7. SEKTORIZACIJA INTERVENCIJE I PLAN VEZE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Pojam sektora i načini sektorizacije	Pojam sektora i sektorizacije na intervenciji Načini sektorizacije: • Geografska • Funkcionalna • Kombinirana	Objasniti pojam sektora i ulogu voditelja sektora u vođenju intervencije Razlikovati geografsku, funkcionalnu i kombiniranu sektorizaciju te navesti primjer za svaku

Označavanje sektora rada	Načela označavanja sektora Primjeri označavanja sektora Označavanje sektora u grafičkom prikazu taktičke situacije i planu veze	Naveći pravila za jasno i konzistentno označavanje sektora rada Dodijeliti prikladne oznake sektorima za zadani raspored snaga na skici intervencije Ispravno koristiti oznake sektora u usmenoj i radijskoj komunikaciji
Plan radio veze	Uloga plana radio veze u vođenju intervencije Osnovni elementi plana veze Načela izrade plana veze	Objasniti svrhu plana radio veze i njegovu važnost za koordinaciju snaga i aktivnosti na intervenciji Nabrojiti ključne elemente plana radio veze Razlikovati razine komunikacije na intervenciji
Izrada i grafički prikaz plana radio veze	Razrada plana veze za konkretnu intervenciju Primjeri shematskog/grafičkog prikaza plana veze Povezivanje plana veze sa sektorizacijom	Izraditi jednostavan plan radio veze za intervenciju s više sektora, uključujući dodjelu kanala i pozivnih oznaka Grafički prikazati plan veze Povezati sektore rada i plan veze tako da se osigura jasan zapovjedni lanac i protočnost informacija

8. IZDVOJENO ZAPOVJEDNO MJESTO

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Svrha i ustroj izdvojenog zapovjednog mjesta	Uvjeti i razlozi uspostave IZM Osnovni sastav IZM-a Odnos IZM-a s drugim organizacijskim cjelinama intervencije i drugih službi	Objasniti razloge uvođenja IZM-a kod složenijih intervencija Nabrojiti osnovne funkcije u IZM-u i opisati njihovu ulogu u vođenju intervencije Pojasniti gdje se IZM uklapa u ukupni sustav zapovijedanja i koordinacije
Uloge i zadaće članova IZM-a	Uloge i zadaće članova IZM-a: • zapovjednik i zamjenik zapovjednika intervencije • pomoćnik za informacije • pomoćnik za sredstva	Razlikovati zadaće zapovjednika, zamjenika, pomoćnika za informacije i pomoćnika za sredstva unutar IZM-a

		Objasniti kako suradnja članova IZM-a omogućuje cjelovito vođenje intervencije Na primjeru scenarija opisati tijek informacija i odluka kroz IZM
Prihvatno mjesto	Pojam i svrha prihvatnog mjesta Osnovni elementi organizacije prihvatnog mjesta Veza prihvatnog mjesta i IZM-a	Objasniti svrhu prihvatnog mjesta kod intervencija s većim brojem snaga Naveći osnovne zadatke osoblja na prihvatnom mjestu i njihovu povezanost s IZM-om Predložiti osnovnu organizaciju prihvatnog mjesta za zadani scenarij
Rad IZM-a na zadanim scenarijima	Simulacija rada IZM-a na zadanim scenarijima	Ulogama u IZM-u odraditi zadani scenarij uz korištenje tablice poruka, GPTS-a i tablice sredstava Koordinirano donositi odluke i izdavati zapovijedi putem IZM-a prema sektorima i prihvatnom mjestu Analizirati rad IZM-a u vježbi i predložiti poboljšanja za buduće intervencije

9. ZAVRŠNA VJEŽBA II. RAZINE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Priprema za završnu vježbu II. razine	Upoznavanje s pravilima vježbe Objašnjenje strukture zadatka Podjela na timove i uloga unutar timova	Preuzeti i jasno definirati svoju ulogu unutar tima za potrebe vježbe Protumačiti scenarij zadane intervencije i razumjeti što se od tima očekuje u pisanom i prezentacijskom rješenju
Rješavanje zadatka za zadani scenarij	GPTS Neposredne reakcije Operativna organizacija prostora intervencije Analiza zone intervencije Procjena rizika Procjena sredstava Određivanje prioriteta	Samostalno i unutar tima, u pisanoj formi: • nacrtati GPTS • na GPTS označiti zone intervencije, sektore rada te ucrtati ključne točke potpore • analizirati zonu intervencije • izraditi procjenu rizika • procijeniti dostatnost raspoloživih sredstava

	Poruke o stanju na intervenciji Zapovjedni okvir Sektorizacija i plan veze Izdvojeno zapovjedno mjesto	• odrediti i označiti prioritete djelovanja • izraditi poruke o stanju na intervenciji • strukturirano izdati zapovijed prema zapovjednom okviru te prilagođavati odluke razvoju situacije • provoditi koordinirani rad i odraditi sve zadaće članova IZM-a
Prezentacija rješenja	Usmena prezentacija timova Povratna informacija ispitnog povjerenstva Rasprava i usporedba različitih pristupa	Prezentirati rješenje zadataka u pisanom obliku Verbalno obrazložiti rješenje zadatka Prepoznati prednosti i nedostatke vlastitog i tuđih rješenja

3. METODE POUČAVANJA I LITERATURA

Metode poučavanja: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora (monološka i dijaloška) i vođene rasprave, metoda demonstracije, rad na problemskim zadacima, metoda studije slučaja
Oblici rada: frontalni rad, individualni rad, grupni rad u malim timovima, rad u paru unutar tima, prezentacijski rad, plenarna rasprava i praktični rad.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

- Bahtijarević-Šiber, F.: "Management ljudskih potencijala", Golden Marketing, Zagreb*
Hargie, O. (2006.) „The Handbook of Communication Skills“, treća edicija, Routledge, London
Kahneman, D., (2013) Misliti, brzo i sporo, prev. Pavić, Z., Zagreb: Mozaik knjiga d.o.o
Pavlina, Ž. i Komar, Z. (2000.) „Vojna psihologija“, knjiga prva, MORH
Szabo, N., Šimić, Z. (2013.) „Percepcija opasnosti i rizika u poslu vatrogasaca“, Zbornik radova V. Stručni skup, Opatija, HVZ
Šimić, Z. (2013.) „Psihološka potpora vatrogasaca na strateškoj, taktičkoj i operativnoj razini vođenja i zapovijedanja“, Vatrogastvo i upravljanje požarima 2/2013, vol. III, str 4-13
Zarevski, P (1995.) "Psihologija pamćenja i učenja", Naklada Slap, Jastrebarsko
N. Szabo; Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama, Hrvatska vatrogasna zajednica, 2012.
SDIS 70; GDO – Exercice du commandement et conduite des opérations, Service Départemental d'Incendie et de Secours de la Haute-Saône, 2020.
USFA; Incident Command System and Resource Management for the Fire Service – Student Manual, U.S. Fire Administration, 2008.
J. Coleman; Incident Management for the Street-Smart Fire Officer, PennWell Corporation, 2010.
R. J. Coleman; The Fire Chief's Handbook, PennWell Corporation, 2003.
R. Okray; Crew Resource Management for the Fire Service, PennWell Corporation, 2004.
W. Teie; Leadership for the Wildland Fire Officer, Deer Valley Press, 2010.
M. Ward; Fire Officer: Principles and Practice, Jones and Bartlett Learning / NFPA / IAFC, 2015.
Western Fire Chiefs Association; Fire Incident Command System: Your Ultimate Guide, Western Fire Chiefs Association, 2024.

4. IZGLED I OPIS OZNAKE

Oznaka je kružnog oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje.

Unutar oznake nalaze se stilizirana hijerarhija srebrne boje, a po rubu oznake tekst „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA“ i tekst: „II RAZINA“

Oznaka za instruktore je kružnog oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje.

Unutar oznake nalaze se stilizirana hijerarhija zlatne boje, a po rubu oznake tekst „VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA“ i tekst: „INSTRUKTOR“

ORGANIZATOR OSPOSOBLJAVANJA

Program osposobljavanja „Vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II razina“

održan od _____ do _____ u _____.

ZAPISNIK
o ispitu završne provjere

Ime i prezime polaznika/ce: _____ rođen-a: _____

Ispit polaže _____ put. _____
(OIB)

PRAKTIČNI DIO ISPITA

Zadatak: _____

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

ZAKLJUČNA OCJENA:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

=====

Napomena:

PREDSJEDNIK ISPITNOG POVJERENSTVA:

POTPIS:

ČLANOVI ISPITNOG POVJERENSTVA:

U _____ , _____
(mjesto) (datum)

POPIS OPREME ZA IZVOĐENJE NASTAVE

NAZIV OPREME/SREDSTVA	Količina po grupi	Napomena
Prijenosno računalo za instruktora	1 kom	
Projektor za PPT	1 kom	
Platno za projektor	1 kom	
Bijela ploča - velika	2 kom	
Pametna ploča	1 kom	Nije obvezna
Spužve za brisanje bijele ploče	2 kom	
Virtualni 3D simulator prikaza zone vatrogasne intervencije		Ako je dostupno na lokaciji izvođenja nastave
Bijela ploča na stalku („flip chart“)	4 kom	
Flip chart papir	2 role	
Flomaster za flip chart papir – crni	12 kom	
Flomaster za bijelu ploču – u više boja	5 kompleta	
Selotejp	1 kom	
Škare	1 kom	

Napomena: svi polaznici i instruktori trebaju imati osobnu zaštitnu opremu – radnu uniformu.